OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Lausuntopyyntö

17.06.2024 VN/26111/2023

Tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistuksen koordinaatioryhmän väliraportti

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistuksen koordinaatioryhmän väliraporttiin liittyvistä lainsäädäntöä koskevista kysymyksistä.

Väliraportissa kuvataan ministeriöittäin sellaisia henkilötietojen käsittelyä koskevia säännöksiä, jotka voivat vaikuttaa viranomaisten tiedon liikkuvuuteen tai julkisten palveluiden järjestämiseen. Lainsäädännön kartoitus ja arviointi on rajattu koskemaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa lainsäädäntöä, joka voi vaikuttaa julkisten palveluiden digitalisointiin. Kartoituksen ja arvioinnin ulkopuolelle rajattiin viranomaisten salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen ja tiedonsaantioikeuksiin liittyvä sääntely.

Tausta

Pääministeri Orpon hallitusohjelmaan sisältyy useita toimenpiteitä, joiden tavoitteena on tukea digitalisaation hyödyntämistä. Osana näitä toimenpiteitä ”hallitus toteuttaa kansallisen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistuksen. Kokonaisuudistuksen yhteydessä kumotaan tiedon liikkuvuutta, pilvipalveluiden tarkoituksenmukaista käyttöä tai muuten julkisten palveluiden tarkoituksenmukaista järjestämistä haittaavat säädökset ja hyödynnetään tarvittaessa nykyistä laajemmin GDPR:n kansallista liikkumavaraa.”

Oikeusministeriö asetti 5.12.2023 koordinaatioryhmän, jonka tehtävänä on ohjata ja koordinoida ministeriöiden tekemää lainsäädännön selvitystyötä pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistuksen toteuttamiseksi.

Tavoitteet

Tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistuksen tavoitteena on parantaa julkisten palveluiden järjestämistä. Esiselvitysvaiheen tavoitteena on tunnistaa eri ministeriöiden hallinnonalan lainsäädännöstä sellaiset henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset, jotka vaikuttavat viranomaisten tiedon liikkuvuuteen ja julkisten palveluiden järjestämiseen.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Vaihtoehtoisesti lausunnon voi myös lähettää sähköpostitse oikeusministeriön kirjaamoon, osoitteeseen kirjaamo.om(at)gov.fi. Lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/26111/2023. Viranomaisten, joilla on käytössä VAHVA-asianhallintajärjestelmä, tulee viedä lausuntonsa lisäksi VAHVAan.

Kaikki lausunnot ovat julkisia, ja ne julkaistaan Lausuntopalvelu.fi:ssä ja valtioneuvoston hankeikkunassa. Mikäli lausuntonne kuitenkin sisältää salassa pidettävää tietoa, lähetättehän kyseiset tiedot erikseen oikeusministeriön kirjaamoon. Salassa pidettävien tietojen toimittamisen yhteydessä tulee ilmoittaa tietojen salassapitoperuste.

Myös jakelulistan ulkopuoliset voivat halutessaan antaa lausuntonsa. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan oikeusministeriölle viimeistään **30.8.2024.**

Valmistelijat

Lisätietoja:
Lainsäädäntöneuvos Virpi Koivu, p. 02951 50071
Neuvotteleva virkamies Petteri Jartti, p. 02951 50076
Erityisasiantuntija Amanda Mäkelä, p. 02951 50047

Linkit

https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-951-5 - Tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistuksen koordinaatioryhmän väliraportti

Liitteet:

Sammanfattning.pdf - Samordningsgruppens lägesrapport - sammanfattning

Jakelu:

Akava ry
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
Datainspektionen
Digi- ja väestötietovirasto
Eduskunnan kanslia
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto

Eläketurvakeskus
Energiavirasto
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Finavia Oyj
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin kaupunki
Huoltovarmuuskeskus
HUS
Hyvinvointiala HALI ry
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Hämeen ELY-keskus
Hätäkeskuslaitos
Ilmatieteen laitos
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Kaakkois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kainuun hyvinvointialue
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus KARVI
Kansallisarkisto
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
KEHA-keskus
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keva
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Konkurssiasiamies
Korkein hallinto-oikeus (varataan tilaisuus antaaa lausunto)
Korkein oikeus (varataan tilaisuus antaa lausunto)
Kotimaisten kielten keskus
Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry
Kuluttajariitalautakunta
Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT
Kymenlaakson hyvinvointialue

Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin hyvinvointialue
Lapsiasiavaltuutettu
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Liikennevakuutuskeskus
Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Luonnonvarakeskus
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
Maahanmuuttovirasto
Maanmittauslaitos
Maatalousyrittäjien eläkelaitos
Metsähallitus
Metsäteollisuus ry
Museovirasto
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusrekisterikeskus
Onnettomuustutkintakeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Oulun kaupunki
Patentti- ja rekisterihallitus
Pelastusopisto
Pirkanmaan ELY- keskus
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Poliisiammattikorkeakoulu
Poliisihallitus
Puolustusministeriö
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Rahoitusvakausvirasto
Rajavartiolaitos
Rikosseuraamuslaitos
Ruokavirasto

Saamelaiskäräjät
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan hyvinvointialue
Sisäministeriö
Siviilipalveluskeskus
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Statens ämbetsverk på Åland
Suomen Kuntaliitto
Suomen metsäkeskus
Suomen riistakeskus
Suomen ympäristökeskus SYKE
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Säteilyturvakeskus
Tampereen kaupunki
Tapaturmavakuutuskeskus
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Tasavallan presidentin kanslia
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Tiedusteluvalvontavaltuutetun toimisto
Tietosuojavaltuutettu
Tilastokeskus
Tulli
Tuomioistuinvirasto
Turun hallinto-oikeus
Turun kaupunki
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työeläkevakuuttajat TELA ry
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtakunnanvoudin kanslia
Valtiokonttori
Valtion eläkerahasto
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori
Valtion työnantajatoiminto / VTML
Valtioneuvoston kanslia
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Vanhusasiavaltuutettu
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Verohallinto
Väylävirasto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu

TIETOSUOJAN YLEISSÄÄDÖKSET (EU:n yleinen tietosuoja-asetus ja tietosuojalaki)

Onko tietosuojan yleissäädösten yleisen tietosuoja-asetuksen tai tietosuojalain soveltamiseen koettu liittyvän haasteita tai epäselvyyksiä, jotka voisivat vaikeuttaa julkisen palvelun järjestämistä?

- ○ Kyllä
- ○ Ei

Jos on, minkälaisista haasteista tai epäselvyyksistä on tarkalleen ottaen kyse?

Onko jonkin yleisen tietosuoja-asetuksen tai tietosuojalain säännöksen havaittu estävän viranomaisen tiedon liikkumisen tai julkisen palvelun järjestämisen tarkoituksenmukaisella tavalla? Onko tietosuojan yleissäädösten havaittu estävän tai rajoittavan tiedon tai henkilötietojen hyödyntämistä tai käsittelyä tarkoituksenmukaisella tavalla?

- ○ Kyllä
- ○ Ei

Jos on, mistä säännöksistä on tarkalleen ottaen kyse ja miten ne estävät tai rajoittavat tiedon käsittelyä?

VIRANOMAISTEN HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYÄ KOSKEVA KANSALLINEN ERITYISSÄÄNTELY

Onko kansalliseen erityissääntelyyn, jossa on kyse viranomaisten suorittamasta henkilötietojen käsittelystä (mukaan lukien henkilötietojen luovuttamisesta), koettu liittyvän haasteita tai epäselvyyksiä?

- ○ Kyllä
- ○ Ei

Jos on, minkälaisista haasteista ja epäselvyyksistä on tarkalleen ottaen kyse?

Onko kansallisen erityislainsäädännön henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten havaittu estävän tietojenvaihdon sellaisten viranomaisten (tai julkista hallintotehtävää hoitavien) välillä, jotka tarvitsevat tietoja lakisääteisten tehtäviensä hoitamista tai julkisen palvelun tarjoamista varten?

- ○ Kyllä
- ○ Ei

Jos on, mistä säännöksistä on tarkalleen ottaen kyse ja miten ne estävät viranomaisten välistä tietojenvaihtoa?

Onko kansallisessa erityislainsäädännössä tunnistettu muita esteitä julkisen palvelun tarkoituksenmukaiselle järjestämiselle?

- Kyllä
- Ei

Jos kyllä, mistä säännöksistä on tarkalleen ottaen kyse ja miten ne estävät julkisen palvelun tarkoituksenmukaista järjestämistä?

YLEISEN TIETOSUOJA-ASETUKSEN SALLIMAN KANSALLISEN SÄÄNTELYLIIKKUMAVARAN KÄYTTÖ

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen sallimaa kansallista sääntelyliikkumavaraa käytetty tarkoituksenmukaisella tavalla viranomaisen tiedon liikkumisen tai julkisen palvelun järjestämisen näkökulmasta?

- Kyllä
- Ei

Jos ei, tulisiko kansallista sääntelyliikkumavaraa käyttää enemmän?
Jos kyllä, miltä osin ja miten liikkumavaraa tulisi käyttää nykyistä enemmän julkisen palvelun järjestämisen näkökulmasta?

Puuttuuko kansallisesta erityislainsäädännöstä säännöksiä, jotka mahdollistaisivat viranomaisten välisen tiedon liikkumisen siten, että julkinen palvelu voitaisiin järjestää tarkoituksenmukaisella tavalla. Jos kyllä, mistä puutteesta ja palvelusta on tarkalleen ottaen kyse?

Onko kansallisessa erityislainsäädännössä käytetty sääntelyliikkumavaraa tarpeettomasti? Jos on, miltä osin ja mistä säännöksistä on tarkalleen ottaen kyse?

YLEISET KOMMENTIT

Puuttuuko väliraportin liitteestä 1 lakeja, joita olisi hyvä arvioida kokonaisuudistuksen yhteydessä?

Muut kommentit

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Koivu Virpi
Oikeusministeriö